

Ang Basahon ni Daniel - Numero Usa ka Gatus ug Kan-uman ug Tulo

Pagpadayag sa Tagna: Pagsusi sa Kapitulo Onse sa Daniel

Jeff Pippenger

2024-03-28

Sugdan na nato karon ang pagsubay sa ikanapulog-usa ka kapitulo sa Daniel.

Usab ako, sa unang tuig ni Dario nga Medo, bisan ako, mitindog aron sa paglig-on ug pagpalig-on kaniya. Ug karon ipakita ko kanimo ang kamatuoran. Ania karon, may motungha pa nga tulo ka hari sa Persia; ug ang ikaupat mahimong labi pang adunahan kay kanilang tanan: ug pinaagi sa iyang kusog tungod sa iyang mga bahandi iyang pagahulgaon ang tanan batok sa gingharian sa Grecia. Ug motungha ang usa ka gamhanang hari, nga magahari uban sa dakung gahum, ug magabuhat sumala sa iyang kabubut-on. Ug sa diha nga siya motungha, ang iyang gingharian pagadugmokon, ug pagabahinon ngadto sa upat ka hangin sa langit; ug dili ngadto sa iyang kaliwatan, ni sumala sa iyang paggahum nga iyang gigamhan: kay ang iyang gingharian pagailogon, bisan alang sa uban gawas kanila. Daniel 11:1–4.

Nagsugod si Gabriel pinaagi sa pagpahibalo kang Daniel nga siya usab nagtrabaho uban kang Dario sa iyang unang tuig, nga mao ang tuig nga ang pag-umangkon ni Dario, ang iyang heneral, miilog sa Babilonia ug mipatay kang Belshazar. Si Daniel nagadawat niining panan-awon sa ikatulong tuig ni Ciro, sumala sa unang bersikulo sa kapitulo napulo, busa gimarkahan ni Gabriel si Dario ug si Ciro ingon nga mga simbolo nga nagrepresentar sa “panahon sa katapusan.” Si Belshazar ug ang Babilonia nailog sa Imperyong Medo-Persiano sa tuig 538 BC.

“Gilikosan ni Ciro ang Babilonia, nga iyang nakuha pinaagi sa limbong sa 538 BC, ug sa kamatayon ni Belshazzar, nga gipatay sa mga Persiano, ang gingharian sa Babilonia mihunong sa paglungtad.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 46.

Sa tuig 538 BC, gisulat ni Daniel ang ikasiyam nga kapitulo.

“Ang panan-awon nga natala sa nag-una nga kapitulo [kapitulo otso] gihatag sa ikatulong tuig ni Belshazzar, BC 538. Sa mao gihapong tuig, nga mao usab ang nahaunang tuig ni Dario, nahitabo ang mga panghitabo nga gisaysay niini nga kapitulo [kapitulo nuebe].” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 205.

Sa unang tuig ni Dario, nga mao ang ikatulong ug katapusang tuig ni Belsasar, sa 538 BC, gisilotan sa Ginoo ang yuta sa mga Caldehanon, ug gihimo kini nga biniyaan.

Ug kining tibook yuta mahimong kamingawan ug kahibulongan; ug kining mga nasora magaalagad sa hari sa Babilonia sulod sa kapitoan ka tuig. Ug mahitabo, sa diha nga matuman na ang kapitoan ka tuig, nga silotan ko ang hari sa Babilonia, ug kanang nasora, nagaingon ang Ginoo, tungod sa ilang kasal-anan, ug ang yuta sa mga Caldeahanon, ug himoon ko kini nga walay-kataposang mga kamingawan. Jeremias 25:11, 12.

Sa bersikulo 10, gigamit sa Ginoo ang pulong nga “human,” samtang Siya mosulod sa silot batok sa Babilonya. “Human” nga ang Babilonya mahimong biniyaan ug kamingawan, pagabuhaton sa Ginoo ang Iyang maayong buhat alang sa katawhan sa Dios.

Kay mao kini ang giingon sa Ginoo: Sa diha nga matuman na ang kapitoan ka tuig sa Babilonia, duawon ko kamo, ug tumanon ko ang akong maayong pulong alang kaninyo, pinaagi sa pagpabalik kaninyo niining dapita. Jeremias 25:10.

Ang pagkabinihag sulod sa kapitoan ka tuig nagsugod niadtong 606 BC.

“Sa pagsugod sa kapitoan ka tuig BC 606, nasabtan ni Daniel nga kini karon nagkahiduol na sa ilang katapusan.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 205.

Ang kapitoan ka tuig nga pagkabinihag nagsugod niadtong 606 BC, ug natapos niadtong 536 BC, nga duha ka tuig human sa kamatayon ni Belshazzar ug sa pagkalaglag sa Babilonia niadtong 538 BC. Mao kadto ang ikatulong tuig ni Ciro. Gibutang ni Gabriel ang tagna sa Suba sa Hiddekel sa ikatulong tuig ni Ciro, ug gisugdan niya ang asoy sa kapitulo onse pinaagi sa paghisgot sa unang tuig ni Dario, ug sa pagbuhat niini iyang gipaila ang duha ka piho nga mga tuig. Ang 538 BC ug 536 BC pulos gitakdang mga panahon; ang 538 BC mao ang gitakdang panahon alang sa tagna sa kapitoan ka tuig nga matapos, ug ang 536 BC mao ang gitakdang panahon sa tagna diin “human sa” 538 BC, pagabuhaton sa Ginoo ang Iyang maayong buhat alang sa Iyang katawhan.

Ang 538 BC ug 536 BC, silang duha mga tinudlong panahon, ug girepresentahan sila sa duha ka makasaysayanong personahe; ang usa mao ang unang hari sa Media ug ang ikaduha mao ang unang hari sa Persia. Ang katapusan sa kapitoan ka tuig nga ang literal nga Israel nabihag sa literal nga Babilonia, nagrepresentar sa usa ka libo duha ka gatus ug kan-uman ka tuig nga ang espirituwal nga Israel nabihag sa espirituwal nga Babilonia, gikan sa tuig 538 AD hangtod sa 1798. Ang 1798 maoy usa ka “tinudlong panahon”, ug unya misugod ang yugto nga sa matagnaong paagi giila nga “ang panahon sa katapusan.” Ang 538 BC ug 536 BC, nga girepresentahan ingon nga usa ka “tinudlong panahon”, nagtimaan usab sa sinugdanan sa usa ka yugto nga girepresentahan ingon nga “ang panahon sa katapusan.”

“Ang iglesia sa Dios dinhi sa yuta sa pagkatinuod nailalom sa pagkaulipon niining hataas nga yugto sa walay hunong nga paglutos, maingon gayud sa mga anak sa Israel nga gibihag didto sa Babilonia sa panahon sa pagkabihag.” Prophets and Kings, 714.

Ang tanang tagna mas espesipikong naghisgot sa katapusang mga adlaw kay sa mga adlaw diin kini unang natuman; busa ang 538 BC, ug si Haring Dario, uban sa 536 BC, ug si Haring Ciro, nagrepresentar sa “panahon sa katapusan” niadtong 1989, ug ang maong duha ka mga hari nagatipo kang Presidente Reagan ug Presidente Bush ang una. Ang 538 BC ug 536 BC nagrepresentar sa usa ka waymark nga natuman pinaagi sa pagsabot nga ang duruha ka petsa nagrepresentar sa usa ra ka waymark. Ang waymark sa “panahon sa katapusan” naglangkob sa duha ka mga simbolo, ug usahay, sama kang Reagan ug Bush ang una, ang duruha ka simbolo matuman sulod sa samang tuig. Apan kana mao ang eksepsiyon sa lagda, kay ang waymark sa “panahon sa katapusan” sa panahon ni Moises mao ang pagkatawo ni Aaron ug ni Moises, nga

gilain sa tulo ka tuig. Sa kasaysayan ni Cristo, ang pagkatawo ni Juan Bautista ug ni Cristo mao ang gilain sa unom ka bulan.

Uban sa “panahon sa katapusan,” sa kasaysayan sa anticristo kini mao ang 1798 ug 1799. Ang Rebolusyong Pranses usa ka hilisgutan sa tagna, ug kini nagsugod niadtong 1789, ug milungtad ug napulo ka tuig nga natapos sa 1799, sa iyang tinudlong panahon, maingon nga ang 1798 usa usab ka tinudlong panahon. Dungan nilang gipaila ang makamatay nga samad nga gihatag sa mananap, ug usab ang babaye nga nagsakay ibabaw ug naghari sa mananap. Si Dario mao ang hari nga mipildi sa iyang kaaway pinaagi sa pagpasulod sa iyang kasundalohan agi sa “bungbong,” ug siya nagrepresentar kang Reagan, nga mipildi sa iyang kaaway pinaagi sa pagpaubos sa bungbong sa “iron curtain.” Si Ciro nagrepresentar sa unang Bush, kay si Ciro nailhan nga si Ciro nga Bantugan, ug si George Bush ang una mao ang Bush nga mas daku, ug si Bush ang ulahi mao ang Bush nga mas gamay.

Tungod kay kining duha ka mga hari ug ang duha ka mga petsa nga ilang girepresentahan sa pagkatinuod usa ra ka simbolo. Ang usa nagtimaan sa kapitoan ka tuig nga maghari ang Babilonia. Kadtong kapitoan ka tuig nga yugto miabut sa iyang gitakdang panahon niadtong 538 BC ug girepresentahan ni Dario. Ang pagkatuman sa pagkabinihag sulod sa kapitoan ka tuig miabut sa iyang gitakdang panahon niadtong 536 BC ug girepresentahan ni Ciro. Sa tingub, sila nagarepresentar sa “panahon sa katapusan,” sa dihang ang matinagdanong kahayag sa tagna pagabuksan gikan sa pagkakatak-om. Niadtong 1798 ang nahaunang manulonda sa Pinadayag 14 miabut sa “panahon sa katapusan,” ug si Sister White nagaingon nga kadtong manulonda “dili ubos nga personahe kay kang Jesu-Cristo.”

Sa ikatulong tuig ni Ciro, si Miguel, ang principe sa katawhan sa Dios, ug ang arkangel ibabaw sa mga manulonda, mikanaug aron makiglambigit kang Ciro ug pagpalig-on sa kahayag nga magdala kang Ciro sa pagpamulong sa nahaunang tulo ka mga sugo nga magtugot sa katawhan sa Dios sa pagbalik sa Jerusalem, ug sa pagtukod pag-usab sa siyudad, sa santuwaryo, ug sa mga dalan ug mga kuta. Kana nga buluhaton maoy tipo sa buluhaton sa nahauna ug ikaduhang mga manulonda, nga nagsugod sa “panahon sa katapusan” niadtong 1798.

Ang pagkanaug ni Michael sa panahon sa katapusan sa mga adlaw ni Dario ug Ciro naghulagway sa pag-abot sa nahaunang manulonda niadtong 1798, ug dungan nilang gimarkahan ang pag-abot sa maong manulonda, sa “panahon sa katapusan,” niadtong 1989. Ang 1989 nagsugod sa yugto sa “panahon sa katapusan,” ug kini usab maoy gitakdang panahon. Ang gitakdang panahon nagtimaan sa pagtapos sa usa ka malantipong yugto sa panahon nga matagnaon. Ang pagrebelde niadtong 1863, sa nahaunang “Kades” alang sa modernong espirituhanong Israel, mao ang sinugdanan sa usa ka yugto nga usa ka gatos ug kawhaan ug unom ka tuig nga natapos sa “gitakdang panahon” niadtong 1989. Ang usa ka gatos ug kawhaan ug unom maoy ikapulo, o usa sa napulo, sa usa ka libo duha ka gatos ug kan-uman, ug sa katapusan sa usa ka libo duha ka gatos ug kan-uman ka tuig niadtong 1798, ang kalihukan sa nahaunang manulonda miabot sa kasaysayan. Sa katapusan sa usa ka gatos ug kawhaan ug unom ka tuig, niadtong 1989, ang kalihukan sa ikatulong manulonda miabot sa kasaysayan.

Sa bersikulo uno sa Daniel kapitulo onse, si Gabriel mabinantayon ug tukma sa iyang pag-ila nga ang kasaysayan nga gihulagway nagsugod kang Ciro, sa panahon sa katapusan niadtong 1989. Si Ciro nga Bantugan didto nagrepresentar kang Bush nga mas bantugan, nga pagasundan sa tulo ka mga hari, ug unya usa ka ikaupat nga hari nga labi pang dato kay kanilang tanan. Busa, ang ikaupat nga adunahang hari, nga nagapukaw sa tanan sa Grecia, mao ang ikaunom nga presidente sukad sa 1989.

Sa mga hitabo sa kapitulo napulo, si Daniel gihulagway nga nagbangotan, ug diha sa iyang kasinatian sa pagbangotan siya nabag-o ngadto sa dagway ni Cristo samtang iyang makita ang panan-awon. Ang yugto sa kaluhaan ug usa ka adlaw sa pagbangotan naghulagway sa usa ka yugto sa kamatayon nga matapos pinaagi sa pagkabanhaw. Sa kapitulo napulo, si Michael mikunsad gikan sa langit, ug sa Judas pito, sa dihang Siya mokunsad, Iyang gibanhaw si Moises. Sa Pinadayag kapitulo onse, si Moises (ug si Elias) gipatay, ug nangamatay sa dalan sulod sa tulo ug tunga ka simbolikong mga adlaw. Unya si Moises, (uban ni Elias) gibanhaw pinaagi sa “usa ka dakung tingog”.

Ug human sa tulo ka adlaw ug tunga, ang Espiritu sa kinabuhi nga gikan sa Dios misulod kanila, ug sila mitindog sa ilang mga tiil; ug dakong kahadlok miabut ibabaw niadtong nakakita kanila. Ug sila nakadungog ug usa ka dakong tingog gikan sa langit nga nagaingon kanila, Umari kamo dinhi sa itaas. Ug sila mitungas ngadto sa langit sulod sa usa ka panganod; ug ang ilang mga kaaway mitan-aw kanila. Pinadayag 11:11, 12.

Ang “dakong tingog” nga nagbanhaw mao ang tingog sa arkanghel, ug ang arkanghel mao si Miguel.

Kay ang Ginoo gayod mismo mokanaog gikan sa langit uban sa usa ka singgit, uban sa tingog sa punoang manulonda, ug uban sa trumpeta sa Dios; ug ang mga nangamatay diha kang Cristo mamangon una. 1 Tesalonica 4:16.

Ang kasaysayan diin si Moises ug si Elias gipatay ug gibanhaw mao ang kasaysayan sa pagsilyo sa usa ka gatus kap-atan ug upat ka libo. Kana nga kasaysayan nagsugod niadtong Septiyembre 11, 2001 pinaagi sa “unang tingog” sa manulonda sa Pinadayag 18, nga giila ni Sister White nga miabut sa dihang ang dagkong mga bilding sa New York City gipukan. Ang “ikaduhang tingog” sa Pinadayag kapitulo 18 gipatingog sa haduol nga umalabot nga balaod sa Domingo, sa dihang ang laing panon sa Dios tawgon pagawas gikan sa Babilonia. Mao kana nga kasaysayan, ang kasaysayan sa pagsilyo, diin si Daniel gihulagway nga ginabag-o ngadto sa dagway ni Cristo pinaagi sa pagtutok sa panan-awon nga “marah,” nga mao ang pambabaeng porma sa panan-awon nga “mareh.” Mao kini ang “hinungdanon” nga panan-awon, nga “nagpahinungdan” nga ang dagway nga nakita mapamunga pag-usab diha kanila nga nagatan-aw niini.

Kana nga kasaysayan sa pagtimri, ug sa pagbag-o kang Daniel diha sa ikanapulog kapitulo, naglakip sa pagkanaog ni Michael sa dihang Iyang banhawon ug usbon kadtong girepresentahan nila ni Moises, Elias, ug Daniel. Gituman Niya ang pagkabanhaw pinaagi sa “dakong tingog” sa arkanghel, sa ingon naghatag ug ikatulong “tingog,” sa taliwala sa nahaunang ug katapusang mga tingog, nga silang duha managsama, kay silang duha mao man ang tingog sa Pinadayag kapitulo

dici-otso. Ang taliwala nga tingog, mao ang diin girepresentahan ang pagsukol, kay sa dihang gibanhaw ni Michael si Moises, wala Siya makiglalis kang Satanas, bisan pa nga si Satanas, ang tinubdan sa pagsukol, atua didto aron mosukol.

Apan si Miguel nga arkanghel, sa dihang nakiglantugi siya sa yawa ug nakiglalis bahin sa lawas ni Moises, wala mangahas sa pagdala batok kaniya ug usa ka mapasipalahong sumbong, kondili miingon, Ang Ginoo magbadlong kanimo. Judas 7.

Ang sinugdanan sa panahon sa pagpatik nga nagsugod niadtong Septyembre 11, 2001, ug matapos sa hapit na moabot nga balaod sa Domingo, gimarkahan pinaagi sa pirma sa “Kamatuoran,” kay sa tunga-tunga nianang maong yugto, niadtong Hulyo sa 2023, ang dakong tingog sa arkanghel nagsugod sa buluhaton sa pagpabanhaw sa mga nangamatay diha kang Cristo, nga mipili sa pagpatalinghog sa Iyang tingog sa taliwala. Himatikdi nga ang 2023 miabot baynte dos ka tuig human sa 2001, ug ang baynte dos maoy ikapulo sa duruha ka gatos ug baynte, nga mao ang simbolo sa sumpay tali sa Pagka-Dios ug sa pagkatawo, ug usa usab ka simbolo sa pagpahiuli.

Niadtong Hulyo 2023, ang gamhanang manulonda nga walay lain kondili si Jesu-Cristo mismo, ug nga mao ang Kamatuoran, nga mao usab si Miguel, ug nga mao ang Alpha ug Omega nga nagakanaug uban ang usa ka mensahe diha sa Iyang kamot. Ang diyutayng basahon diha sa Iyang kamot mao ang bahin sa Daniel nga gitimrihan hangtod sa kataposang mga adlaw.

“Diha sa Pinadayag nagtapok ug nagakahuman ang tanang mga basahon sa Biblia. Ania dinhi ang katumanan sa basahon ni Daniel. Ang usa maoy usa ka tagna; ang usa maoy usa ka pinadayag. Ang basahon nga gitimrihan dili mao ang Pinadayag, kondili kadtong bahin sa tagna ni Daniel nga may kalabutan sa ulahing mga adlaw. Ang manulonda nagsugo, ‘Apan ikaw, O Daniel, sirad-i ang mga pulong, ug timrihi ang basahon, bisan hangtod sa panahon sa katapusan.’ Daniel 12:4.” Acts of the Apostles, 585.

Ang bahin sa propesiya ni Daniel nga may kalabotan sa ulahing mga adlaw mao ang kapitulo onse. Kini mao ang kataposang unom ka bersikulo sa kapitulo onse, apan labi pang espesipiko, mao kini ang mga kasaysayan nga makita sulod sa maong kapitulo nga gisubli niadtong kataposang unom ka bersikulo.

“Wala na kitay panahon nga usikon. Ang malisod nga mga panahon anaa sa atong atubangan. Ang kalibotan gipalihok sa espiritu sa gubat. Sa dili madugay, mahitabo ang mga talan-awon sa kasamok nga gihisgotan sa mga panagna. Ang panagna diha sa ikanapulog-usa nga kapitulo sa Daniel hapit na makab-ot ang hingpit nga katumanan niini. Kadaghanan sa kasaysayan nga nahitabo isip katumanan niini nga panagna pagausabon.” Manuscript Releases, numero 13, 394.

Ang bersikulo sais, sa Daniel kapitulo onse, naghulagway sa usa ka kasaysayan nga gisubli sa bersikulo kuwarenta ug usa, kay sa maong bersikulo ang hari sa amihanan nagtindog diha sa mahimayaong yuta. Ang kasaysayan sa bersikulo sais nagaila kon kanus-a gidala sa Romanhong heneral nga si Pompey ang Juda ug Jerusalem ngadto sa pagkabinihag.

Apan ang moanhi batok kaniya magabuhat sumala sa iyang kaugalingong kabubut-on, ug walay bisan kinsa nga makatindog sa iyang atubangan; ug siya motindog sa mahimayaong yuta, nga pinaagi sa iyang kamot mangaut-ut. Daniel 11:16.

Gitinguha ko nga gamiton kining bersikulo ha isip usa ka angkla alang sa atong pagtagad sa mga bersikulo nga nag-una niini, busa ibutang ko una kining pagsabot. Tuyo namo nga ipakita nga ang kasaysayan nga nagsunod sa pagkabungkag sa gingharian ni Alexander the Great diha sa bersikulo tres ug kuwatro, nagsugod sa 1989 ug unya nag-ila sa kasamtangang Gubat sa Ukraine, sa kadaugan ni Putin batok sa mga pwersa sa Kasadpan, ug sa misunod nga kapildihan ni Putin, nga modala ngadto sa bersikulo disesais.

“Bisan pa nga ang Egipto dili makabarog sa atubangan ni Antiochus, ang hari sa amihanan, si Antiochus dili usab makabarog sa atubangan sa mga Romano, nga niadtong panahona miadto batok kaniya. Wala nay mga gingharian nga makahimo pagdugay og pagsukol niining nagtubo nga gahom. Ang Siria gisakop, ug gidugang ngadto sa imperyo sa Roma, sa dihang si Pompey, BC 65, nagkuha kang Antiochus Asiaticus sa iyang mga katigayonan, ug nagpaubos sa Siria ngadto sa kahimtang nga usa ka lalawigan sa Roma.

“Ang maong gahum usab magatindog sa Yutang Balaan, ug magaut-ut niini. Ang Roma nahimong nakig-alyansa sa katawhan sa Dios, ang mga Judio, niadtong 161 BC, sukad nianang panahona kini nagkupert ug bantugang dapit sa propetikong kalendaryo. Apan, wala kini makabaton ug hurisdiksiyon ibabaw sa Judea pinaagi sa tinuod nga pagpanaug pinaagi sa kadaugan hangtod sa 63 BC; ug unya sa mosunod nga paagi.

“Sa pagbalik ni Pompey gikan sa iyang ekspedisyong batok kang Mithridates, hari sa Pontus, duha ka managlalalis, si Hyrcanus ug si Aristobulus, nag-ilog alang sa korona sa Judea. Ang ilang katungdanan gidala sa atubangan ni Pompey, nga sa dili madugay nakamatikod sa pagkadili-matarong sa mga pag-angkon ni Aristobulus, apan nangandoy sa paglangan sa paghukom niining butanga hangtod human sa iyang dugay nang gitinguhang ekspedisyong ngadto sa Arabia, nga nagsaad unya sa pagbalik ug sa paghusay sa ilang mga kahimtang sumala sa makita niyang matarong ug angay. Si Aristobulus, nga nasayran ang tinuod nga pagbati ni Pompey, midali sa pagbalik ngadto sa Judea, giarmasan ang iyang mga sakop, ug nangandam alang sa usa ka kusganong pagpanalipod, nga determinado, bisan unsa pa ang kapeligrohan, sa pagbantay sa korona, nga iyang nakita nang pagahukman ngadto sa lain. Si Pompey misunod pag-ayo sa puga. Sa nagkaduol siya sa Jerusalem, si Aristobulus, nga nagsugod sa pagbasol sa iyang gihimong lakang, migawas sa pagtagbo kaniya, ug naningkamot sa paghusay sa kahimtang pinaagi sa pagsaad sa hingpit nga pagpasakop ug dagkung kantidad sa salapi. Si Pompey, nga midawat niining tanyag, mipadala kang Gabinius, uban sa usa ka detasmento sa mga sundalo, aron pagadawaton ang salapi. Apan sa pag-abot nianang tenyente-heneral sa Jerusalem, iyang nakita nga ang mga ganghaan sirado batok kaniya, ug gisultihan siya gikan sa ibabaw sa mga paril nga ang siyudad dili motuman sa maong kasabutan.”

“Si Pompey, aron dili limbongan niining paagiha nga walay silot, gibutangan og mga talikala si Aristobulus, nga iyang gipabilin uban kaniya, ug dihadiha milakaw paingon batok sa Jerusalem uban sa iyang tibuok kasundalohan. Ang mga sumusunod ni Aristobulus andam sa

pagpanalipod sa maong dapit; ang kang Hyrcanus, sa pag-abli sa mga ganghaan. Tungod kay ang ulahi maoy mayoriya ug nakadaug, gihatagan si Pompey og gawasnong pagsulod ngadto sa siyudad. Tungod niini, ang mga sumusunod ni Aristobulus mipaingon sa bungtod sa templo, nga bug-os nga determinado sa pagpanalipod nianang dapita sama sa determinasyon ni Pompey sa pagpukan niini. Sa katapusan sa tulo ka bulan, nahimo ang usa ka lungag sa kuta nga igo alang sa usa ka pagsulong, ug ang dapit nasakop pinaagi sa tumoy sa espada. Sa makalilisang nga pagpamatay nga misunod, napulog-duha ka libo ka tawo ang nangamatay. Makapatandog nga talan-awon, sumala sa historyador, ang makita ang mga pari, nga niadtong higayona nagahimo sa balaang pag-alagad, nga uban sa malinawon nga kamot ug malig-on nga tuyo nagpadayon sa ilang naandan nga buluhaton, daw walay hingmatngon sa mabangis nga kasamok, bisan tuod sa ilang palibot ang ilang mga higala gitugyan ngadto sa pagpamatay, ug bisan pa sa kanunay ang ilang kaugalingong dugo masagol sa dugo sa ilang mga halad.”

“Sa diha nga gipahunong na ang gubat, giguba ni Pompey ang mga kuta sa Jerusalem, gibalhin ang pipila ka mga siyudad gikan sa hurisdiksiyon sa Judea ngadto sa Siria, ug nagpahamtang ug buhis sa mga Judio. Busa, sa unang higayon, ang Jerusalem nahimutang pinaagi sa pagpanakop sa mga kamot nianang kagamhanan nga maoy mogunit sa “mahimayaong yuta” sa iyang puthawng paggakos hangtod nga kini hingpit niyang laglagon.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 259, 260.

Padayonon nato kining pagtuon sa atong sunod nga artikulo.

Ang kamatuoran nga walay kontrobersiya o kasamok taliwala sa katawohan sa Dios dili angay isipon nga malig-on nang pamatuod nga sila nagkupert pag-ayo sa himsog nga doktrina. Adunay hinungdan sa kahadlok nga tingali dili sila sa tin-aw nagpalahi tali sa kamatuoran ug sayop. Kon walay bag-ong mga pangutana nga mapukaw pinaagi sa pagsusi sa mga Kasulatan, kon walay kalainan sa opinyon nga motungha nga magdasig sa mga tawo sa pagsusi sa Biblia alang sa ilang kaugalingon aron masiguro nga anaa kanila ang kamatuoran, adunay daghan karon, maingon sa karaang mga panahon, nga mosunod sa tradisyon ug mosimba sa wala nila hibalo kon unsa.

“Gipakita kanako nga daghan ang nagaangkon nga may kahibalo sa kamatuoran alang niining panahona, apan wala sila mahibalo kon unsa gayud ang ilang gitooan. Wala nila masabti ang mga pamatuod sa ilang pagtuo. Wala silay husto nga pag-ila sa buluhaton alang sa karon nga panahon. Sa diha nga moabot ang panahon sa pagsulay, may mga tawo nga karon nagwali ngadto sa uban nga, sa ilang pagsusi sa mga baruganan nga ilang gihuptan, makakaplag nga daghan diay nga mga butang nga wala silay ikahatag nga makapatagbaw nga katarongan. Hangtud nga sa ingon niana sila matilawan, wala nila mahibalo ang kadak-on sa ilang pagkawalay alamag. Ug daghan sa iglesia ang nagtuo na lamang nga sila nakasabut sa ilang gitooan; apan, hangtud nga motungha ang paglalantugi, wala nila mahibalo ang ilang kaugalingong kaluyahon. Sa diha nga mabulag sila gikan niadtong pareho ug pagtuo ug mapugos sa pagtindog nga nag-inusara ug nag-inusara aron sa pagpasabot sa ilang tinoohan, matingala sila sa pagkakita kon unsa ka naglibog ang ilang mga hunahuna mahitungod sa ilang gidawat nga kamatuoran. Sigurado gayud nga diha kanato adunay pagtalikod gikan sa buhing Dios ug pagpakiling ngadto sa mga tawo, nga ginapuli ang tawhanong kaalam sa dapit sa

balaang kaalam.

“Ang Dios magpukaw sa Iyang katawhan; kon ang ubang paagi mapakyas, ang mga erehiya mosulod sa ilang taliwala, nga mag-uhay kanila, magpabulag sa uhot gikan sa trigo. Ang Ginoo nagatawag sa tanan nga motuo sa Iyang pulong sa pagmata gikan sa pagkatulog. Miabut ang bililhon nga kahayag, angayan alang niining panahona. Kini mao ang kamatuoran sa Biblia, nga nagapakita sa mga kapeligrohan nga ania na gayud sa atong atubangan. Kini nga kahayag kinahanglan maggiya kanato ngadto sa kugihan nga pagtuon sa mga Kasulatan ug sa labing mabinantayon nga pagsusi sa mga tindoganan nga atong gihuptan. Buot sa Dios nga ang tanang mga aspeto ug mga tindoganan sa kamatuoran pagasusihon sa hingpit ug sa mapadayonon, uban sa pag-ampo ug pagpuasa. Ang mga magtutuo dili angay magpahulay diha sa mga pagpanagna lamang ug sa mga dili matin-aw nga hunahuna mahitungod sa nagalangkob sa kamatuoran. Ang ilang pagtoo kinahanglan lig-on nga mapasukad diha sa pulong sa Dios aron sa dihang moabut ang panahon sa pagsulay ug sila pagadad-on sa atubangan sa mga konseho aron motubag alang sa ilang pagtoo, makahimo sila sa paghatag ug katarongan mahitungod sa paglaum nga anaa kanila, uban sa kaaghop ug kahadlok.

“Pukawa, pukawa, pukawa. Ang mga hilisgutan nga atong ipresentar sa kalibotan kinahanglan nga alang kanato usa ka buhing kamatuoran. Importante nga sa pagpanalipod sa mga doktrina nga atong giisip nga mga pundamental nga artikulo sa pagtuo, dili gayud kita motugot sa atong kaugalingon sa paggamit ug mga pangatarungan nga dili hingpit nga matarong. Mahimo kini nga makapahilom sa usa ka mosupak, apan dili kini makapasidungog sa kamatuoran. Kinahanglan nga atong ipresentar ang malig-on nga mga pangatarungan, nga dili lamang makapahilom sa atong mga kaatbang, kondili makabarog usab sa labing suod ug labing masinationg pagsusi. Diha sa mga nag-edukar sa ilang kaugalingon isip mga debatista, dako ang kapeligrohan nga dili nila pagaatubangon ang pulong sa Dios sa matarong nga paagi. Sa pag-atubang sa usa ka kaatbang, kinahanglan nga ang atong sinsero nga paningkamot mao ang pagpresentar sa mga hilisgutan sa ingon nga paagi nga makapukaw ug pagtuo sa iyang hunahuna, imbis nga maninguha lamang sa paghatag ug pagsalig sa magtutuo.”

“Bisan unsa pa man ang kadak-on sa intelektuwal nga pag-uswag sa tawo, ayaw siya paghuna-huna bisan sa makadiyot nga wala nay kinahanglan sa mabinantayon ug padayon nga pagsusi sa mga Kasulatan aron makabaton ug dugang nga kahayag. Ingon nga usa ka katawhan, kita gitawag nga tagsatagsa nga mahimong mga estudyante sa tagna. Kinahanglan kita magbantay uban ang mainiton nga kaseryoso aron atong maila ang bisan unsang sidlak sa kahayag nga ipakita kanato sa Dios. Kinahanglan natong masabtan ang unang mga silaw sa kamatuoran; ug pinaagi sa pagtuon nga inubanan sa pag-ampo, mas tin-aw nga kahayag mahimong maangkon, nga mahimo dayon ikapahayag sa atubangan sa uban.

“Sa dihang ang katawohan sa Dios anaa sa kaharuhay ug matagbaw na sa ilang kasamtangang kahayag, makasiguro kita nga dili sila paboran Niya. Iyang kabubut-on nga sila kinahanglan magpadayon sa kanunayng pag-abante aron modawat sa nadugangang ug sa kanunayng nagadugang nga kahayag nga nagadan-ag alang kanila. Ang karon nga pagbarug sa iglesia dili makapahimuot sa Dios. Misulod ang pagsalig sa kaugalingon nga maoy nakaaghat kanila sa pagbati nga wala silay kinahanglanon alang sa dugang pang kamatuoran ug labi pang dakong

kahayag. Nagkinabuhi kita sa panahon nga si Satanas nagabuhat sa tuo ug sa wala, sa atubangan ug sa luyo nato; ug bisan pa niana, kita ingon nga usa ka katawohan natulog. Kabubut-on sa Dios nga usa ka tingog ang madungog nga magapukaw sa Iyang katawohan ngadto sa paglihok.” Testimonies, volume 5, 707, 708.